

۱۱۹ — جناب ناخدا حاجي زکريا محمد صاحب ساکن کلکتہ

۱۲۰ — جناب ناخدا حاجي حامد صاحب ساکن ایضا

۱۲۱ — جناب ناخدا حاجي عبد الواحد صاحب ساکن ایضا

۱۲۲ — جناب ناخدا حاجي صديق ورسل صاحب ساکن ایضا

۱۲۳ — جناب سيد محمد مكي صاحب ساکن ایضا

جناب شيخ قدرت الله صاحب تائيد این تحریک کرد

رابعاً — جناب مولوي ابوالقاسم عبد الحکيم صاحب تحریک انسلاک حضرات

مفصل الذیل بزمرهٔ اراکین مجلس نمود

۱۲۴ — جناب شاه راحت حسین صاحب ساکن ضاع بہار

۱۲۵ — جناب منشي آوٹاب الدین احمد صاحب ساکن کلکتہ

۱۲۶ — جناب مولوي عبد الفتاح صاحب ساکن ایضا

۱۲۷ — جناب مولوي لطف الرحمن صاحب ساکن ایضا

۱۲۸ — جناب منشي غضنفر حسین صاحب ساکن ضاع بہار

جناب حکیم احمد میوزا صاحب تائيد این تحریک کرد

خامساً — جناب مولوي انور الدین احمد خان بہادر تحریک انسلاک

۱۲۹ — جناب مولوي سيد محمد فرید الدین خان صاحب صدر امین ضاع سارن

بزمرهٔ اراکین مجلس نمود

جناب شيخ علي بن دغمان صاحب تائيد این تحریک کرد

سادساً — جناب حکیم محمد مسیح صاحب تحریک انسلاک حضرات مفصل

الذیل بزمرهٔ اراکین مجلس نمود

۱۳۰ — جناب مہتمم الدولہ بہادر ساکن کلکتہ

۱۳۱ — جناب منشي سيد علي حسین صاحب ساکن ایضا

جناب منشي حبيب الحسن صاحب تائيد اين تحريك كرد ،
سابعاً — جناب سكرتري قطعاً خط جناب مولوي محمد شاه صاحب منضمين
تحريك انسلاک حضرات مفصل الذيل بزمرة اراکين مجلس قرأت کرد ؛

۱۳۲ — جناب مولوي هيد نورالدين احمد صاحب ساکن لکهنو

۱۳۳ — جناب سيد عبد العلي صاحب ساکن ايضاً

۱۳۴ — جناب محمد يسين خان صاحب رساله دار بهادر ساکن کلکتہ

جناب ميرزا غلام رسول خان صاحب تائيد اين تحريك کرد ،

۷ — جناب مولوي ياور علي صاحب باجارت جناب صدر فارسي تحريبي
در بيان احوال برامکه نكاشته جناب مولوي سيد رياضت الله صاحب يکی اراکين
مجلس قرأت کرد ،

بعد اختتام قرأت جناب مولوي عبید الله العبيدي صاحب برخاست و تحريك
کرد که شکرية راقم اين تحرير يعنى جناب مولوي سيد رياضت الله صاحب از
طرف مجلس مودى گردد ؛

جناب مولوي ابوالقاسم عبد الحكيم صاحب تائيدش کرد و همچنان
بعمل آمد ،

۸ — جناب مولوي محمد عبد الرؤف صاحب باجارت جناب صدر اردو رساله مصنفه
جناب مولوي سيد کرامت علي صاحب متولي امام بازة هوکلي يکی اراکين مجلس
در بيان ماخذ علوم بر حسب خواهش مصنف از ابتداء رساله تا صفحه ۲۶ که آغاز
مقدمه تا سعه آن رساله باشد قرأت کرد ،

بعد اختتام قرأت جناب حکيم آغا محمد صاحب برخاست و تحريك کرد ،
شکرية جناب مصنف رساله در خصوص فرستادنش برائے قرأت آن درين چاس
از طرف مجلس برگزیده شود ،

جناب سکریٹری نائیدش کرد و باتفاق سائر اراکین جلسہ همچنان
بعمل آمد ،

بالآخر بتحریر جناب نواب مہدی قلی خان صاحب شکرپہ از طرف مجلس
بعالیجناب صدر برگزاردہ شد و جلسہ بر خاست ،

مکمل وجیبہ
م————در

{ کلکتہ ————— ہ - ثالثلا
} ۲۸ شہر ربیع الاول سنہ ۱۲۸۱ ھ

نمبر ۴

رویداد

چارمین

ماہانہ جلسہ

اسلامی مجلس مذاکرہ علمیہ

کلکتہ

بابت شہر ربیع الثانی

سال دوم

مذہب: ۱۰ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ھ مطابق ۱۲ دزدرہم ماہ اکتوبر سنہ ۱۸۶۴ع

کلکتہ

در مطبع بیڈست مشن پریس مطبوع گردید

رویداد

چارمین

ماہانہ جلسہ

اسلامی مجلس مذاکرہ علمیہ

بابت شهر ربیع الثانی

سال دوم



۱۰ ذی قعدہ ۱۲۸۱ھ ۱۲ دوازدہم ماہ اکتوبر سنہ ۱۸۹۴ع
روز چہار شنبہ ساعت ہفت مسائے چارمین ماہانہ جلسہ اسلامی مجلس مذاکرہ
علمیہ کلکتہ بابت شهر ربیع الثانی سال دوم بخانہ جناب مولوی عبداللطیف خان بہادر
سکرٹری مجلس حسن انعقاد یافت ، اکثرے از حضرات اراکین حضوری و جمعہی از
حضرات غیر اراکین کہ بذریعہ رقعات دعوت از طرف سکرٹری مجلس مدعو شدہ بودند
تشریف آوردند :

عالیجناب مولوی محمد وجیہ صاحب صدر مجلس بوکرسی صدارت جلوس فرمود

۱۔ نخستین جناب سکرٹری برخواست و بحضور صدر جمعہ حضار برگزارند :

کہ هر چند حسب منشاء دفعہ ۳۶ ضوابط مجلس زمان انعقاد این جلسہ در اثنای

شهر ربیع الثانی بعد عشره اولش بوده اما بعد از اینکه در آن روزها خاکسار درین شهر
 نبود و در اجلاس کمیته انتظامی منعقد بوقت سوم ۲۳ شهر مذکور بعد در پیش شدن
 این امر که - چون درین روزها سکریٹری مجلس درین شهر نبود است و شاید تا اختتام
 شهر ربیع الثانی مراجعت نکند پس در انعقاد چارمین ماهانه جلسه بابت این شهر
 ربیع الثانی چه کرده شود - قرار یافته بود ، که تا مراجعت سکریٹری انعقاد جلسه
 مذکور بجز التوا ماند ، و بروز سوم از مراجعت و حسن انعقادش بخشیده آید خواه
 سکریٹری قبل اختتام شهر مزبور مراجعت کند یا بعد از آن ، و خاکسار شب سه شنبه
 ۲ دوم جمادی الاول روان درین شهر مراجعت کرد لهذا انعقادش در اثنای شهر
 ربیع الثانی صورت نه پذیرفت ، بعد از آن هر چه بوقوع آمده است باستماع این عریضه
 خاکسار اسمی عالیجناب صدر مجلس که همین دم خاکسار بحضور جماعه برمی خواند
 واضح خدمات عالییه حضرات شدنی است ، - پسترسکریٹری عریضه مرقوم الذیل
 قرأت کرد ،

بعالیجناب مستغنی عن المحامد والالقباب حضرت

صدر گرامی قدار اسلامی مجلس مذاکره علمیه

ادام الله ظلاله القدسیه

معروض اینکه - خاکسار شب سه شنبه ۲ شهر دوم جمادی الاول سنه ۱۲۸۱ هـ مطابق
 ۴ ماه اکتوبر سنه ۱۸۶۴ ع از سفر مختصری که بحکم تفرج و تفریح بسمت تهاکه نموده بودم
 معارفت کردم و بر حسب قرارداد دوم اجلاس کمیته انتظامی منعقد ۲۳ شهر
 ربیع الثانی مطابق ۲۵ ماه سپتمبر سنه ۱۸۶۴ ع متضمن این معنی که ، چارمین ماهانه
 جامعه بابت شهر ربیع الثانی سنه ۱۲۸۱ هـ بروز سوم مراجعت خاکسار درین شهر حسن

انعقاد یابد ، چهارم شهر جمادی الاول مطابق ششم ماه اکتوبر روان روز پنجشنبه را که روز سوم مراجعت بنده بود برای انعقاد جلسه مذکوره قرار داده ، رقععات دعوت و غیره نویسانیده بهمه وجوه مرتب و مکمل ساخته می خواستم که روز چهارشنبه سوم شهر مذکور رقععات مذکوره بمعرض تقسیم درآید چنانچه علی الصباح روز مذکور رقععات حواله چپراسیان مجلس نموده شد که یکا یک طوفانی شدید که اگر آنرا ثانی طوفان نوح خوانم یا مقدمه قیام قیامت گویم هرایفه قدم از تعریف واقعی بیرون فهاده باشم آغاز شد و هم از بدو آغاز کار شهر و شهریان را تمام ساخت عمارتی نبود که صدمه صعب ازین طوفان نبرد داشته باشد گودراستحکام بنا لاف همسری باسد سکندری می زد و درختی نبود که از پا برکنده یا از کمر بشکسته و سر و گردنش برهوا پریده نباشد و خرابی و بربادی اموال واجناس منقوله را خود حسابه نیست ،

خلاصه از صدمات این طوفان تا شام بلکه تا صبح روز فردایش عقول و حواس هم معطل و بیکار ماندند چه جائے آنکه بکار دیگر پرداخته می شد و روز دیگر اگرچه بفضل خداوند عالم و عالمیان هرگونه امن و امان شامل حال بود اما بیکروز تقسیم سائر رقععات باماکن مختلفه شرق و غرب و جنوب و شمال بهیچ وجه ممکن نبود و علاوه آن امید تشریف آوری حضرات نیز بوجه تردد و پویشانیها که از برداشتن هرگونه زبان و نقصانهای مالی و جسمانی لاحق حال اثر ایشان بوده خیلی ضعیف بود بلکه عدم تشریف آوری اکثر حضرات متیقن بوده لهذا به مجبوری تمام آن روز انعقاد جلسه را موقوف داشتن ناگزیر افتاد پس اکنون اگرچه حسب منشاء دفعه ۳۶ ضوابط ضرور بود که باز اجلاس کمیته منعقد شود و روز دیگر برای انعقاد جلسه ازان اجلاس قرار یابد مگر چون این معنی خالی از دقتها نمی باشد و برای یک امر بس خفیف سائر ارباب کمیته را تکلیف دادن تکافی بیش نیست لهذا اجازت ملازمان حضرت را درین خصوص کافی و رافی شمرده بذریعه عربضه هذا گزارش گرم که اگر اجازت حضرت شرف مدور

یابد چهارشنبه آینده ۱۰ شهر جمادی الاول مطابق ۱۲ ماه اکتوبر رو ان را برای انعقاد
جلسه مذکوره قرار داده مطابق آن رقعات دعوت تقسیم کرده شود - زیادہ حد ادب
و التسلیم مع غایة التواضع و التکریم ؛

الاقل النحیف

عبد اللطیف

سکریتری

کلکتہ — تالٹلا
۶ جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ ھ یوم السبت

و حضرت صدر بجوابش شرف ارقام فرمود

بسیار خوب پسند و منظور کردم

(دستخط) محمد وجیہ

چنانچہ برطبق آن امشب این جلسہ حسن انعقاد یافتہ ،

۲ — بعد از ان جناب سکریتری رویدان سومین ماہانہ جلسہ سال دوم بابت
شهر ربیع الاول منعقدہ ۲۸ شهر مذکور مطابق اول ماه سپتمبر سنہ ۱۸۶۳ ع قرات کرد ،
رویدان مذکور منظور و داخل سررشته شد ،

۳ — نیز جناب سکریتری اطلاع ایذمعنی در داد کہ حضراتیکہ تحریک انسلک
ایشان بزمرة اراکین مجلس بماہانہ جلسہ گذشتہ بر روی کار آمدہ تجویز تقرر ایشان
حسب دفعہ ۸ ضوابط محول بارباب کمیٹی انتظامی گردیدہ بود اسمائے سائر ایشان
بجلسہ کمیٹی انتظامی منعقدہ ۲۳ شهر ربیع الثانی سنہ ۱۲۸۱ ھ درپیش شد و بتجویز
کمیٹی ہمہ شان بزمرة اراکین مجلس داخل شدند ،

۴ — نیز جناب سکریتری اطلاع ایذمعنی در داد کہ حضرات مفضل الذیل وجہ عطیات

نائیدی مندرجہ مخدومی اسمائے ایشان بخدمت وی فرستادہ اند

روپیہ

۲۵	ساکن قہاکہ	جناب میرزا غلام پیر صاحب
۲۰	ڈیپوٹی مجسٹریٹ قہاکہ	جناب مولوی سید عبد المجید خان بہادر
۲۰	{ منصف چوکی نراین گنج نملع قہاکہ }	جناب مولوی سید معظم حسین صاحب
۲۵	ساکن قہاکہ	جناب مولوی محمد اسرائیل صاحب
۲۰	ساکن ایضا	جناب مولوی امیرالدین محمد صاحب
۱۰	ساکن ایضا	جناب آقا غلام علی صاحب
۲۵	{ از خاندان میسوریہ و ڈیپوٹی مجسٹریٹ محکمہ قرائی علاقہ دارجلدگ }	جناب صاحبزادہ احمد علی خان بہادر
۲۵	ساکن کلکتہ	جناب حکیم احمد مرزا صاحب

۱۷۰

جناب منشی حبیب الحسن صاحب برخاست و تحریرت کرد نہ شکرہ حضرات
ایشان بوجہ فرستادن این عطیات از طرف مجلس موذی کرد ،

جناب لسان السلطان محمود الدولہ منشی صفدر علی خان بہادر تائیدش کرد
و باتفاق سائر اراکین حاضر جلسہ همچنان قرار یافت ،

۵ — نیز جناب سکرٹری اطلاع ایذمعنی در داد کہ درین قرب زمان قطعہ خطی نامی
کہ دران بجای دستخط راقم الفاظ (یکی از اراکین و خیرخواهان مجلس) مرقوم است
باستدعای درپیش کردن آن در جلسہ مجلس پیش خاکسار رسیدہ مگر خاکسار
آن را بوجہ نبودن دستخط مرسل قابل درپیش کردن بحضور حضار جلسہ نمی پذیرد
چہ اگر امروز اینچنین خطی بینامی درپیش کردہ شود برای آیندہ دستور درپیشی

خطوط بے نام و نشان راقمان جاری شدنی است و این معنی موجب انواع قبائح گردیدنی لهذا خاکسار تحریک میکند کہ این امر قرار یابد کہ هیچ نامہ بی نام و نشان و دستخط راقم در جلسہ عام مجلس یا جلسہ کمیٹی انتظامی درپیش کردہ نشود و درخصوص این نامہ مقصود با اذکر چنین قرار یابد کہ اگر راقم آن بعد الاطلاع برین امور خواستہ باشد کہ نامہ او درپیش شود بذریعہ مراسلہ دیگر نام و نشان خود ظاہر فرماید ، جناب محمود الدولہ بہادر تائیدش کرد و باتفاق سائر اراکین حاضر جلسہ ہمچنان قرار یافت ،

۶۔ بعد ازان تحریکات مرقوم الذیل درخصوص تقرر اراکین جدید بر روی کار آمد ، و بعد تائید مویدان و اتفاق سائر اراکین حاضر جلسہ حسب دفعہ ۸ ہشتم ضوابط تجویز آن تحریکات محول بہ کمیٹی انتظامی شد ،

اولا۔ جناب سکریٹری تحریک کرد کہ حضرات مفصل الذیل بزمیرہ اراکین مجلس داخل کردہ شوند ،

- | | |
|----------------------------------|--|
| ساکن قہاگہ | ۱۳۵۔ جناب خواجہ عبد الغنی صاحب |
| ساکن ایضا | ۱۳۶۔ جناب خواجہ احسن اللہ صاحب |
| ساکن ایضا | ۱۳۷۔ جناب مرزا غلام پیر صاحب |
| ساکن ایضا | ۱۳۸۔ جناب مرزا محمد مرزا صاحب |
| ساکن ایضا | ۱۳۹۔ جناب منشی محمد کمل خان صاحب |
| قہاگہ | ۱۴۰۔ جناب مولوی سید عبد المجید خان بہادر قہاگہ |
| منصف چوٹی نرائن گنج
ضلع قہاگہ | ۱۴۱۔ جناب مولوی سید معظم حسین صاحب |
| ساکن قہاگہ | |
| ساکن قہاگہ | ۱۴۲۔ جناب مولوی محمد اسرائیل صاحب |
| ساکن ایضا | ۱۴۳۔ جناب قاسمی غلام مخدوم صاحب |

- ۱۴۴ — جناب منشي عنايت علي صاحب ساکن قہاگہ
- ۱۴۵ — جناب مولوي امير الدين محمد صاحب ساکن ايضاً
- ۱۴۶ — جناب آقا غلام علي صاحب ساکن ايضاً
- ۱۴۷ — جناب مولوي لطيف الدين صاحب ساکن ايضاً
- ۱۴۸ — جناب مولوي عبدالنعيم صاحب ساکن ايضاً
- ۱۴۹ — جناب منشي لطف علي صاحب ساکن ايضاً
- ۱۵۰ — جناب مولوي غلام بتول تمکين خان صاحب صدر اميرن پير پھوم
- ۱۵۱ — جناب صاحبزادہ احمد علي خان بہادر } از خاندان ميسوريہ
و ديپوٹی مجسٹریٹ
محکمہ تراٹی علاقہ
دارجلنگ
- ۱۵۲ — جناب مولوي جواد علي صاحب ساکن ضلع سلہٹ
- ۲۵۳ — جناب مولوي فدا علي خان بہادر } ديپوٹی مجسٹریٹ
ضلع پٹنہ
- ۱۵۴ — جناب مولوي محمد صادق خان بہادر } ديپوٹی مجسٹریٹ
محکمہ بہار ک
ضلع پوري
- ۱۵۵ — جناب مير محمد علي صاحب ساکن ضلع پٹنہ
- ۱۵۶ — جناب آقا محمد حسين چلبي صاحب ساکن کلکتہ
- ۱۵۷ — جناب مولوي محمد مظهر صاحب ساکن کٹک
- ۱۵۸ — جناب مولوي بشارت علي صاحب ساکن کلکتہ
- جناب مولوي عباس علي خان صاحب تائيدش کردہ
- ثانياً — عالیجناب صدر مجلس تحریک انسلک

تذیقوتی مجسرت
ضاح بیرو بهوم

۱۵۹ — جناب مولوی وجہ اللہ خان بہادر

بزمۃ اراکین مجلس نمود ؛

جناب مولوی محمد عبدالرؤف صاحب تائیدش کرد ؛

ثالثاً — جناب محمود الدولہ بہادر تحریک انسلک حضرات مفصل الذیل

بزمۃ اراکین مجلس نمود ؛

۱۶۰ — جناب میرزا محمد بیگ صاحب ساکن کلکتہ ؛

۱۶۱ — جناب میرزا احمد بیگ صاحب ساکن ایضا

۱۶۲ — جناب داروغہ قاسم خان صاحب ساکن ایضا

۱۶۳ — جناب منشی محمد احمد علی صاحب ساکن ایضا

جناب حکیم آقا محمد صاحب تائیدش کرد ؛

رابعاً — جناب خواجہ میرن جان صاحب تحریک انسلک ؛

۱۶۴ — جناب مولوی اظہر علی صاحب
منصف }
ہزاری باغ ؛

بزمۃ اراکین مجلس نمود ؛

جناب مولوی ابوالقاسم عبد الحکیم صاحب تائیدش کرد ؛

خامساً — جناب حکیم آقا محمد صاحب تحریک انسلک حضرات مفصل

الذیل بزمۃ اراکین مجلس نمود ؛

۱۶۵ — جناب شاہزادہ نصیر الدین حیدر صاحب از خاندان میسوریہ ؛

۱۶۶ — جناب منشی اسعد حسین صاحب ساکن کلکتہ

۱۶۷ — جناب منشی دبیر الدین احمد صاحب ساکن ایضا

جناب مولوی محمد عبدالرؤف صاحب تائیدش کرد ؛

سادسا۔ جناب مولوي انور الدين احمد خان بهادر تحريک انصاف حضرات
مفصل الذيل بزمره اراکين مجلس نمود،

۱۶۸ — جناب مولوي سيد عبدالرب خان صاحب
صدر امين
ضلع پورنيہ،

۱۶۹ — جناب مولوي عدیل الدين محمد صاحب
منصف چوکی
مان بازار ضلع مان بهوم

جناب مولوي دليل الدين احمد خان بهادر تائيدش کرد،

سابعا۔ جناب مولوي عبدالغفور خان بهادر تحريک انصاف،

۱۷۰ — جناب خوندگار عذابت علي صاحب
ساکن راجشاهي

بزمره اراکين مجلس نمود،

جناب مولوي ابوالقاسم عبد الحكيم صاحب تائيدش کرد،

ثامنا۔ جناب مولوي محمد عبد الرؤف صاحب تحريک انصاف حضرات

مفصل الذيل بزمره اراکين مجلس نمود،

۱۷۱ — جناب منشي مجيب الدين صاحب
ساکن ضلع هبڑا

۱۷۲ — جناب میان سيد عباس علي صاحب
ساکن کلکتہ

جناب منشي حبيب الحسن صاحب تائيدش کرد،

ثاسعا۔ جناب مولوي ابوالقاسم عبد الحكيم صاحب تحريک انصاف،

۱۷۳ — جناب حاجي حميد بخت صاحب
ساکن سلہٹ

بزمره اراکين مجلس نمود،

جناب مولوي عبید الله العبيدي صاحب تائيدش کرد،

هاشرا۔ جناب مولوي سيد رياضت الله صاحب تحريک انصاف،

ساکن ضلع تپڑہ

۱۷۴ — جناب مولوی علی اعظم صاحب

بزمۃ اراکین مجلس نمود ،

جناب مولوی سید محمد حسین صاحب تائیدش کرد ،

حادی عشر — جناب مولوی حافظ جمال احمد صاحب تحریک انسلک

ساکن بریلی

۱۷۵ — جناب صاحبزادہ عبد العزیز خان صاحب

بزمۃ اراکین مجلس نمود ،

جناب عمر خان صاحب تائیدش کرد ،

ثانی عشر — جناب عمر خان صاحب تحریک انسلک ،

ساکن بریلی

۱۷۶ — جناب محمد علی حسین خان صاحب

بزمۃ اراکین مجلس نمود

جناب مولوی حافظ جمال احمد صاحب تائیدش کرد ،

ثالث عشر — جناب مولوی ذوالفقار علی صاحب تحریک انسلک ،

ساکن ضلع بیرونہوم

۱۷۷ — جناب منشی نیاز حسین صاحب

بزمۃ اراکین مجلس نمود

جناب مبشر الحافان مولوی سید ابو الحسن صاحب تائیدش کرد ،

رابع عشر — جناب مولوی محمد شاہ صاحب تحریک انسلک ،

ساکن کلندہ

۱۷۸ — جناب میر سید علی صاحب

بزمۃ اراکین مجلس نمود ،

جناب محمود الدولہ بہادر تائیدش کرد ،

خامس عشر — جناب سکریٹری قطعہ خط جناب مولوی ذہیر الدین محمد

خان بہادر اعلیٰ صدر امین ہوگلی یکی از اراکین غیر حضوری مجلس متضمن تحریک

انسلک حضرات مفصل الذیل بزمۃ اراکین مجلس قرأت کرد ،

۱۷۹ — جناب مولوي سيد سخاوت حسين خان بهادر } جمع عدالت مرافعه
مطالبات خفیفه پنده

۱۸ — جناب مولوي محمد فيض الله خان بهادر } قديمي مجسريت
چسر

۱۸۱ — جناب مولوي سيد سعادت حسين خان صاحب صدر امين هوگلي

۱۸۲ — جناب مولوي كاظم حسين خان صاحب صدر امين نواكهيالي

۱۸۳ — جناب منشي محمد تقی صاحب ساکن هوگلي

عالي جناب مولوي حافظ عجيب احمد صاحب تائيدش کرد ،

۷ — جناب لسان السلطان محمود الدوله بهادر پارسي تحريري در بيان علم

معاني مشتمل بر شرح مُحَسِّنَات معنويه رنگ تسطير بسته خودش جناب

لسان السلطان ممدوح بفصاحت و طلاقتي که شايد و بايد قرأت کرد ،

بعد اختتام قرأت عالي جناب قاضي عبد الباري صاحب برخاست و تحريك کرد

که شکرية نکاشتن و خواندن اين تحرير خوب و مرغوب از طرف مجلس بجناب

لسان السلطان برگزارده شود ،

جناب خواجه ميرن جان صاحب تائيدش کرد و بانفق سائر اراکين حاضر

همچنان بعمل آمد ،

۸ — جناب مولوي شاه عبد الحق صاحب تحريري پارسي بجواب رساله

تحفة الموحدين مصنفه راجه رام موهن راي متوفی نکشته خودش مولوي صاحب

ممدوح قرأت کرد ،

بعد اختتام قرأت عالي جناب مولوي حافظ عجيب احمد صاحب برخاست

و تحريك کرد ، که شکرية زحمت نکاشتن و خواندن اين تحرير معقول از طرف مجلس

بجناب مولوي صاحب مودعی گردد ،

عالی جناب قاضی عبد الباری صاحب تائیدش کرد و باتفاق سائر اراکین حاضر
ہمچنان قرار یافت ،

بالآخر بتحریر جناب مولوی سید قمر الدین صاحب شکرہ از طرف مجلس
بعالی جناب صدر برگزارده شد و جلسہ برخاست ،

محکم وجیہ

صدر

کلکتہ — تا لٹلا
۱۰ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ ھ
مطابق ۱۲ ماہ اکتوبر سنہ ۱۸۶۴ ع

نمبر ۵

رویداد

پنجمین

ماہانہ جلسہ

اسلامی مجلس مذاکرہ علمیہ
کلکتہ

بابت شہر جمادی الاول

سال دوم

منعقدہ ۳۰ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ ھ = اول ماہ نومبر سنہ ۱۸۶۴ ھ

کلکتہ

در مطبع پبلسٹیشن مشن پریس مطبوع گردید

رویداد

پنجمین

ماہانہ جلسہ

اسلامی مجلس مذاکرہ علمیہ

بابت شہر جمادی الاول

سال دوم



۳۰ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ھ - اول ماہ نومبر سنہ ۱۸۷۴ع روز سہ شنبہ
ساعت ہشت مسائی پنجمین ماہانہ جلسہ اسلامی مجلس مذاکرہ علمیہ کلکتہ بابت
شہر جمادی الاول سال دوم بخاندہ جناب مولوی عبداللطیف خان بہادر سکریٹری مجلس
حسن انعقاد یافت ، اکثرے از حضرات اراکین حضوری و جمعی از حضرات غیر اراکین
کہ بذریعہ رقعات دعوت از طرف سکریٹری مجلس مدعو شدہ بودند تشریف آوردند ،
عالی جناب مولوی محمد وجید صاحب صدر مجلس برکرسی صدارت جلوس فرمود ،
۱۔ نخستین جناب سکریٹری برخاست و رویداد چارمین ماہانہ جلسہ بابت
شہر ربیع الثانی سال دوم منعقدہ ۱۰ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ھ قرأت کرد ؛
رویداد مذکور منظور و داخل سر شدہ ؛

۳ — نیز جناب سکریٹری اطلاع اینمعدنی در داد کہ حضراتیکہ تحریک انملاک

ایشان بمانہانہ جلسہ گذشنہ بزوی کار آمدہ تجویز تقرر آنها حسب دفعہ ۸ ہشتم ضوابط
محول بارباب کمیٹی انتظامی شدہ بود اسماء سائر ایشان باجلاس کمیٹی انتظامی
منعقدہ ۲۱ شہر جمادی الاول سنہ ۱۲۸۱ھ در پیش شد و بتجویز کمیٹی ہمہ شان
بزمصرہ اراکین مجلس داخل شدند ؛

۴ — نیز جناب سکریٹری اطلاع اینمعدنی در داد کہ ہر حسب آنچه بہ نخستین

سالانہ جلسہ مجلس ہذا بحضرات ارباب کمیٹی انتظامی ایما شدہ ہوں ، کہ حضرات
ایشان قواعد اجراء کار خود را بموجب دفعہ ۲۷ ضوابط مجلس مرتب و جاری کردہ
بانجام کارہائے مجلس شاغل باشند ، حضرات ایشان باجلاس خود شان منعقدہ
۲۸ شہر جمادی الاول قواعد مذکورہ را مرتب فرمودہ صفت تفتیش بخشیدند ،

۵ — نیز جناب سکریٹری اطلاع این معدنی در داد کہ حضرات مفصل الدیل

وجہ عطیات تائیدی مندرجہ محاذی اسماء ایشان بخدمت وے فرستادہ اند ،

روپیہ

- | | | | |
|-----|-------------------|---|---|
| ۱۵۰ | از خاندان میسوریہ | { | جناب رفعت ماب شاہزادہ محمد انور شاہ صاحب |
| ۵۰ | | | جناب رفعت ماب شاہزادہ محمد فیروز شاہ صاحب |
| ۱۰۰ | | | جناب رفعت ماب شاہزادہ محمد بہرام شاہ صاحب |
| ۵۰ | از اراکین مجلس | { | جناب حاجی یسین خان صاحب رسالہ دار بہادر |
| ۱۰ | | | جناب مولوی واحد اللہ صاحب |

عالیجناب قاضی عبد الباری صاحب نائب صدر مجلس برخواست و تحریک کرد کہ شکرینہ سائر حضرات ایشان در خصوص فرستادن این عطیات تائیدی خصوصاً شکرینہ مدت پذیرانہ حضرات شاہزادگان بلند مکان کہ حضرات ایشان محض از رہگذر قدر دانی ہا بار سال عطیات خودہا توجہات خاص خود شان بتائید و اعانت این مجلس مبدول داشته اند از طرف مجلس مودی گرد؛

جناب مولوی دلیل الدین احمد خان بہادر تائیدش کرد و باتفاق سائر اراکین حاضر جلسہ همچنان قرار یافت ،

۵ — بعد ازان تحریکات مرقوم الذیل در خصوص تقرر اراکین جدید برومی کار آمد و بعد تائید موبدان و اتفاق سائر اراکین حاضر جلسہ حسب ذلکہ ۸ ہشتم ضوابط تجویز آن تحریکات محول ہا رباب کمیٹی انتظامی شد ؛

اولا — جناب سکریٹری تحریک کرد کہ حضرات مفصل الذیل بزمرہ اراکین مجلس داخل کردہ شوند ،

- | | | |
|-----------------------------------|---|--|
| از خاندان میہوریہ | { | ۱۸۴ — جناب شاہزادہ محمد قیصر صاحب |
| | | ۱۸۵ — جناب شاہزادہ محمد روشن اختر صاحب |
| ساکن ضلع پورنیہ | { | ۱۸۶ — جناب حاجی میر محمد تقی جواہری صاحب |
| منصف مقام رانچی
ضلع لوہار ڈکا | { | ۱۸۷ — جناب مولوی محمد اعلم صاحب |
| منصف چوکی
محمد پور ضلع برہان | { | ۱۸۸ — جناب مولوی عبد الصمد احمد صاحب |
| منصف چوکی
رندھا نگر ضلع بانڈوہ | { | ۱۸۹ — جناب مولوی صدیق احمد صاحب |
| ساکن کاکندہ | { | ۱۹۰ — جناب مولوی نواب جان صاحب |

۱۹۱ — جناب مولوي نجف علي خان صاحب ساکن مرشد آباد

۱۹۲ — جناب مولوي محمد اظہر الدین صاحب ساکن باقر گنج

جناب نواب سید علی احمد خان صاحب تائیدش کرد

ثانیاً — جناب مولوي دلیل الدین احمد خان بہادر تحریک کرد کہ حضرات

مفصل الذیل بزمروء اراکین مجلس داخل کردہ شونہ

۱۹۳ — جناب مولوي عبد الجبار خان بہادر ڈیپوٹی مجسٹریٹ پبذہ

۱۹۴ — جناب مولوي الہ داد خان صاحب } ڈیپوٹی انسپکٹر اسکولہاے
ضاح فرید پور }

جناب صاحبزادہ احمد علی خان صاحب تائیدش کرد

ثالثاً — جناب سکریٹری قطعہ خط جناب مولوي فذیر الدین محمد خان بہادر

اعلیٰ صدر امین ہوئی یکی از اراکین غیر حضوری مجلس متضمن تحریک انسلک

۱۹۵ — جناب مولوي ارادت علی خان بہادر اعلیٰ صدر امین شاہ آباد

بزمروء اراکین مجلس قرأت کرد

عالی جناب صدر مجلس تائید این تحریک فرمود

رابعاً — نیز جناب سکریٹری قطعہ خط جناب مولوي سید امداد علی خان بہادر

اعلیٰ صدر امین مظہر پور متضمن تحریک انسلک

۱۹۶ — جناب مولوي سید امیر حسن خان بہادر ڈیپوٹی مجسٹریٹ، ونگیر

بزمروء اراکین مجلس قرأت کرد

جناب مولوي احمد صاحب تائیدش کرد

خامساً — جناب مولوي سید آل احمد صاحب تحریک انسلک حضرات

مفصل الذیل بزمروء اراکین مجلس نمود

سائنس منگیر

۱۹۷ — جناب سید علی خان صاحب

۱۹۸ — جناب شاہ مہدی حسین صاحب ساکن سوگنیر

جناب مولوی محمد عبد الرؤف صاحب تائیدش کرد ،

سادسا — جناب مولوی ابوالقاسم عبدالحکیم صاحب تحریک انسلاک حضرات

مفصل الذیل بزمروء اراکین مجلس نمود ،

۱۹۹ — جناب مولوی دلاور حسین صاحب ساکن کاکتھ

۲۰۰ — جناب مولوی آقا محمد مہدی صاحب ساکن ایضا

جناب مولوی عباس علی خان صاحب تائیدش کرد ،

سابعا — جناب مولوی انور الدین احمد خان بہادر تحریک انسلاک ،

۲۰۱ — جناب مولوی امیر الدین حسن صاحب ساکن باقر گنج

بزمروء اراکین مجلس نمود

جناب مولوی عبید اللہ العبیدی صاحب تائیدش کرد ،

ثامنا — جناب مولوی ذوالفقار علی صاحب تحریک انسلاک ،

۲۰۲ — جناب مولوی عبد الرحیم صاحب ساکن کاکتھ

بزمروء اراکین مجلس نمود ،

عالیجناب قاضی عبد الباری صاحب تائیدش فرمود ،

ثاسعا — جناب مولوی سید ریاضت اللہ صاحب تحریک انسلاک

۲۰۳ — جناب حاجی علی رضا حسین صاحب ساکن کاکتھ

بزمروء اراکین مجلس نمود

جناب مولوی امیر الدین محمد صاحب تائیدش کرد

۴ — جناب صاحبزادہ عبد العزیز خان صاحب ساکن ہریلی یکی از اراکین

غیر حضوری مجلس کہ درین روزها بتقریبی وارد این شهر می باشد برخاست وارد

تحریرے بشرح بعض آیات قرآنی مشعر پیشین گوئی مصدر فقرات چند پارسی

کہ از ہر فقرہ بحساب حمل سال تاسیس بنامی این مجلس شریف کہ سنہ ۱۲۸۱ ہجری
است بلانقص و زیادت می برآید قرأت فرمود

این است آن فقرات

۱ — طالا. پیادری طالع سعید خود مینازم

۵ ۱۲۸۱

۲ — و اینک سر دعوی ہائے مبالغت می افزام

۵ ۱۲۸۱

۳ — کہ در بندر کاکتہ و ارسیدم

۵ ۱۲۸۱

۴ — و در اینجا شریک بزم اسلامیہ بگردیدم

۵ ۱۲۸۱

۵ — خوشا این مجلس محمود

۵ ۱۲۸۱

۶ — و فرخا انجمن مہمون و محمود

۵ ۱۲۸۱

۷ — کہ جائے نزہت اہالی ہنر بودہ است

۵ ۱۲۸۱

۸ — و باب الانبساط بروائے اہالی بزم کشودہ است

۵ ۱۲۸۱